

ΙΟΝΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Πολιτική, Γλώσσα και Διαπολιτισμική Επικοινωνία

Ιόνιο Πανεπιστήμιο - Τμήμα Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και
Διερμηνείας

ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

ΦΟΡΕΑΣ: «ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ»

Αγγελική Στ. Παχή

A.M. flit.plic2215

ΜΕΛΗ ΤΡΙΜΕΛΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ:

ΚΑΡΡΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

ΛΙΒΑΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Κέρκυρα, Φεβρουάριος 2024

Περίληψη

Σε αυτή την έκθεση επιχειρείται η αποτύπωση της εμπειρίας της πρακτικής μου άσκησης στα πλαίσια του προγράμματος σπουδών *Πολιτική, Γλώσσα και Διαπολιτισμική Επικοινωνία (POLICO)* του Τμήματος Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας του Ιονίου Πανεπιστημίου. Η πρακτική μου άσκηση εκπονήθηκε στον φορέα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και συγκεκριμένα στο Γραφείο του Αντιπεριφερειάρχη κ. Φωκίωνα Ζαΐμη. Παρατίθενται το οργανόγραμμα του φορέα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και του Γραφείου του κ. Αντιπεριφερειάρχη. Εκθέτονται οι γενικές δραστηριότητες και οι εξατομικευμένες εμπειρίες κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης. Οι εξατομικευμένες εμπειρίες εργασίας παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον καθώς έχουν άμεση συνάρτηση με το αντικείμενο σπουδών και βοήθησαν στην αφομοίωση των επιστημονικών γνώσεων. Διαπολιτισμικές επαφές, εκδηλώσεις με ομιλίες, επικοινωνία κοινωνικών και περιβαλλοντικών πολιτικών και προσωπική πολιτική επικοινωνία, αποτελούν χαρακτηριστικά παραδείγματα που συντέλεσαν στην απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας.. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στις οριζόντιες δεξιότητες (soft – skills) που καλλιεργήθηκαν κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης. Παράλληλα, παρουσιάζονται κάποιες σκέψεις που βασίζονται στην προσωπική εμπειρία και αφορούν όλους τους εμπλεκόμενους στη διαδικασία της πρακτικής άσκησης.

Λέξεις κλειδιά: *πρακτική άσκηση, Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, Αντιπεριφερειάρχης, POLICO, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, οργανόγραμμα, γενικές εργασίες, εξατομικευμένες εργασίες, διαπολιτισμικές επαφές, πολιτική επικοινωνία, οριζόντιες δεξιότητες, προσωπική εμπειρία.*

Abstract

This report attempts to describe the experience of my internship in the framework of the Politics, Language and Intercultural Communication (POLICO) programme of the Department of Foreign Languages, Translation and Interpretation

of the Ionian University. My internship was carried out at the institution of the Region of Western Greece and specifically at the Office of the Vice-Regional Governor Mr. Fokionas Zaimis. Here is the organizational chart of the organization of the Region of Western Greece and the Office of the Vice-Regional Governor. The general activities and individual experiences during the internship are presented. The individual work experiences are of particular interest as they are directly related to the subject of study and helped in the assimilation of scientific knowledge. Cross-cultural contacts, speaking events, communication of social and environmental policies and personal political communication are typical examples that contributed to the acquisition of professional experience. Particular reference is made to the soft skills that were cultivated during the internship and can serve. At the same time, some reflections based on personal experience and relevant to all those involved in the traineeship process are presented.

Keywords: internship, Region of Western Greece, Vice-Regional Governor, POLICO, Ionian University, organizational chart, general tasks, individualized tasks, intercultural contacts, political communication, horizontal skills, personal experience.

Περιεχόμενα

Εισαγωγή.....	5
1) Οργανόγραμμα και περιγραφή φορέα	
1.1) Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας.....	6
1.2) Το Γραφείο ου Αντιπεριφερειάρχη κ. Ζαΐμη.....	7
2) Εργασίες και δραστηριότητες κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης	
2.1) Γενικές εργασίες.....	8
2.2) Ιδιαίτερες εμπειρίες εργασίας.....	9
3) Οριζόντιες δεξιότητες και σκέψεις για το μέλλον	
3.1) Οριζόντιες δεξιότητες.....	17
3.2) Σκέψεις για το παρόν και το μέλλον.....	19
Επίλογος.....	20
Βιβλιογραφία.....	21

Εισαγωγή

Η πρακτική άσκηση του Μεταπτυχιακού *Πολιτική, Γλώσσα και Διαπολιτισμική Επικοινωνία* (στο εξής *POLICO*) του *Τμήματος Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας* (στο εξής *Τ.Ε.Γ.Μ.Δ.*) εκπονήθηκε από την 1^η Ιουλίου 2023 έως και τις 31 Αυγούστου 2023, στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (στο εξής Π.Δ.Ε.) και συγκεκριμένα στο γραφείο του Αντιπεριφερειάρχη Επιχειρηματικότητας, Έρευνας και Καινοτομίας κ. Φωκίωνα Ζαΐμη. Σκοπός της παρούσας έκθεσης είναι η αποτύπωση όλης της προσωπικής εμπειρίας της πρακτικής άσκησης στο συγκεκριμένο φορέα. Στο πρώτο μέρος παρουσιάζεται το οργανόγραμμα, η λειτουργία και η περιγραφή των αρμοδιοτήτων του φορέα της Π.Δ.Ε., όπως και του Γραφείου του κ. Αντιπεριφερειάρχη. Στο δεύτερο μέρος, αναφέρονται κάποιες γενικές εργασίες οι οποίες υλοποιούνταν σχεδόν καθημερινά από την υποφαινόμενη και όλους τους συναδέλφους, καθώς οι απαιτήσεις ήταν πολλές και συνεχόμενες. Εν συνεχεία, γίνεται εκτενής αναφορά σε κάποιες ξεχωριστές εμπειρίες που απέκτησαν κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης, που είχαν άμεση συνάφεια με το αντικείμενο του μεταπτυχιακού και ήταν πραγματικά ιδιαίτερες.. Παράλληλα, λειτούργησαν ως «καθρέπτης» των θεωρητικών γνώσεων που κατακτήθηκαν κατά τη διάρκεια των σχετικών σπουδών και βοήθησαν ώστε να μετατραπεί η θεωρία σε πράξη. Δεν έλειψαν βέβαια και κάποιες «δυνατές» συγκινησιακά στιγμές, οι οποίες αξίζουν αναφορά και σχετίζονται με τις αποκτηθείσες γνώσεις.

Στο τρίτο μέρος της παρούσας έκθεσης και στα πλαίσια της κριτικής αποτίμησης, αναφέρονται κάποιες οριζόντιες επαγγελματικές δεξιότητες (soft – skills) που αν όχι κατακτήθηκαν, τουλάχιστον καλλιεργήθηκαν κατά τη διάρκεια αυτής της πρακτικής άσκησης και αποτελούν δυνατά εφόδια για τη μελλοντική επαγγελματική εξέλιξη. Διαπολιτισμικές και κοινωνικές επικοινωνιακές δεξιότητες, ανάληψη πρωτοβουλιών και ηγετικές ικανότητες, επίλυση προβλημάτων και ομαδικό πνεύμα, αποτελούν χαρακτηριστικά παραδείγματα. Τέλος, αναφέρονται εν συντομία κάποιες σκέψεις για το παρόν και το μέλλον, που αφορούν το θεσμό της πρακτικής άσκησης και την περαιτέρω συνεργασία μεταξύ του συγκεκριμένου φορέα και του *Τ.Ε.Γ.Μ.Δ.* του Ιονίου Πανεπιστημίου.

1) Οργανόγραμμα και περιγραφή φορέα

1.1) Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Η Π.Δ.Ε. απαρτίζεται από τις Περιφερειακές Ενότητες Αχαΐας, Ηλείας και Αιτωλοακαρνανίας. Είναι μια από τις δεκατρείς Περιφέρειες της Ελλάδας και αποτελεί το δευτεροβάθμιο οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης. Καλύπτει το δυτικό τμήμα της Στερεάς Ελλάδας και το βορειοδυτικό τμήμα της Πελοποννήσου, ενώ πρωτεύουσα και μεγαλύτερη πόλη της είναι η Πάτρα. Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας και επικεφαλής κατά την περίοδο της πρακτικής μου άσκησης (1^η Ιουλίου έως και 31 Αυγούστου 2023) ήταν ο Νεκτάριος Φαρμάκης (Ένωση Περιφερειών Ελλάδας, 2023). Με φθίνουσα σειρά σε ιεραρχικό επίπεδο, βρίσκονται τοποθετημένοι οι τρεις χωρικοί Αντιπεριφερειάρχες της κάθε Περιφερειακής Ενότητας και ακολουθούν οι θεματικοί Αντιπεριφερειάρχες (Υποδομών και Έργων, Οικονομικής Πολιτικής και Δημοσιονομικού Ελέγχου, Βιώσιμης Ανάπτυξης – Ενέργειας – Χωροταξίας και Περιβάλλοντος, Επιχειρηματικότητας – Έρευνας και Καινοτομίας, Πολιτισμού, Αγροτικής Ανάπτυξης, Εξυπηρέτησης του Πολίτη και Ψηφιακής Διακυβέρνησης). Δεν θα πρέπει να παραληφθούν οι εντεταλμένοι/ες Περιφερειακοί Σύμβουλοι σε θέματα ισότητας, άρσης των φυλετικών διακρίσεων και των κοινωνικών ανισοτήτων, πρόληψης και προαγωγής υγείας, καθώς και οι λοιποί εκλεγμένοι Περιφερειακοί Σύμβουλοι. Όλοι οι προαναφερόμενοι απαρτίζουν το Περιφερειακό Συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από 45 μέλη και ασκεί όλες τις αρμοδιότητες που εμπίπτουν στην Π.Δ.Ε. (Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, 2023).

Πέραν του Περιφερειακού Συμβουλίου, ορίζεται μετά από κάθε εκλογική διαδικασία και η Περιφερειακή Επιτροπή, η οποία αποτελείται από τον Περιφερειάρχη ως πρόεδρο ή όποιον/ όποια ο ίδιος ορίσει, καθώς και οκτώ εκλεγμένα μέλη. Από τα μέλη αυτά, τα πέντε είναι της πλειοψηφίας και τα τρία της μειοψηφίας μαζί με τους αναπληρωτές τους. Η Επιτροπή αυτή, ελέγχει τη διοικητική λειτουργία της Περιφέρειας σε όλους τους τομείς και κάνει εισηγήσεις προς το Περιφερειακό Συμβούλιο. Είναι ουσιαστικά ένα συντονιστικό, εκτελεστικό και συλλογικό όργανο που παρακολουθεί την εφαρμογή του προγράμματος

περιφερειακής ανάπτυξης και της περιφερειακής πολιτικής σε τομείς που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της. Επιπλέον, υφίσταται και μια Ομάδα Διοίκησης έργου η οποία ασχολείται με την υλοποίηση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και έργων (ό. π., 2023).

1.2) Το Γραφείο του Αντιπεριφερειάρχη κ. Ζαΐμη

Στόχος της Π.Δ.Ε. είναι η οικοδόμηση ενός σύγχρονου τοπίου επιχειρηματικής ανάπτυξης και καινοτομίας, με τη βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος και των υποδομών. Παράλληλα, διεκδικεί ένα δυναμικό μέλλον στο σύγχρονο παγκόσμιο περιβάλλον καθώς η Δυτική Ελλάδα είναι μια περιοχή υψηλών δυνατοτήτων στους τομείς της γεωργίας, της εκπαίδευσης και του τουρισμού. Προκειμένου να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι, γίνεται μια συνεχής προσπάθεια ανάδειξης του εξωστρεφούς και όμορφου «προσώπου» της Δυτικής Ελλάδας (ό. π., 2023). Η πρακτική μου άσκηση πραγματοποιήθηκε στο γραφείο του Αντιπεριφερειάρχη Επιχειρηματικότητας, Έρευνας και Καινοτομίας κ. Φωκίωνα Ζαΐμη που βρίσκεται στη Ν.Ε.Ο Πατρών – Αθηνών 32 στην Πάτρα. Το Γραφείο του κάθε Αντιπεριφερειάρχη συγκεντρώνει στοιχεία τα οποία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση των καθηκόντων του, επιμελείται την αλληλογραφία του και οργανώνει την επικοινωνία του με κοινό, φορείς και υπηρεσίες. Στόχος του κ. Ζαΐμη ως θεματικός Αντιπεριφερειάρχης ήταν η οικονομική ανάπτυξη προς όφελος της κοινωνίας, μέσω της προώθησης νέων δράσεων και πρωτοβουλιών που μπορούσε να υλοποιήσει η Π.Δ.Ε.. Παράλληλα, μέσα από το διάλογο και την ειλικρινή ανταλλαγή απόψεων με επιστήμονες, επιχειρηματίες, ενεργούς πολίτες και φορείς, φιλοδοξούσε σε μια κοινή προσπάθεια για ένα καλύτερο μέλλον σε όλους τους τομείς.

Το Γραφείο του κ. Αντιπεριφερειάρχη λειτουργούσε καθημερινά από τις 8 π.μ. έως τις 9 μ.μ. και ήταν ανοιχτό για το κοινό από τις 9 π.μ. έως τις 5 μ.μ. Η άμεση υφιστάμενη του κ. Ζαΐμη ήταν η κ. Μίνα Σπηλιώτη, η οποία ήταν και επιβλέπουσα/υπεύθυνη της πρακτικής μου άσκησης. Οι εργασίες για την πρακτική μου άσκηση καθώς και όλη η καθοδήγηση δίνονταν από την ίδια και τον κ. Αντιπεριφερειάρχη. Επιπλέον, σε περίπτωση απουσίας του κ. Αντιπεριφερειάρχη, ήταν υπεύθυνη για οποιοδήποτε πρόβλημα προέκυπτε. Το Γραφείο συναπαρτιζόταν από επιπλέον 5 άτομα, εκ των οποίων ένα ασκούσε την πρακτική του άσκηση σε προπτυχιακό επίπεδο στον τομέα της Διοίκησης Επιχειρήσεων. Οι λοιποί, εργάζονταν

στο πλαίσιο ευρωπαϊκών συγχρηματοδοτούμενων έργων (Interreg Euro – Med, Interreg Europe, Horizon, DEAR, LIFE, PRIMA, 13 κ. ά).

2) Εργασίες και δραστηριότητες κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης

2.1) Γενικές εργασίες

Στα πλαίσια της πρακτικής άσκησης, υπήρξαν κάποιες γενικές και σχεδόν καθημερινές εργασίες οι οποίες γίνονταν από όλους όσους απασχολούμασταν στο Γραφείο του κ. Αντιπεριφερειάρχη. Θα πρέπει να επισημάνω ότι σε ένα τέτοιο Γραφείο η ροή της δουλειάς είναι συνεχόμενη ποτέ και υπήρχαν στιγμές που ο καθένας απασχολούνταν με οτιδήποτε προέκυπτε προκειμένου να επιτευχθούν οι εργασιακοί στόχοι. Το ότι ο Ιούλιος και ο Αύγουστος ήταν μήνες καλοκαιρινών αδειών, επιβάρυνε ακόμα περισσότερο την κατάσταση, καθώς απουσίαζαν κατά καιρούς κάποιοι συνάδελφοι. Ωστόσο, αρκετές από αυτές τις εργασίες ήταν πρωτόγνωρες και είχαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Η επιμέλεια και η σύνταξη δελτίων Τύπου που σχετίζονταν με τις πρωτοβουλίες, τις δραστηριότητες και τις θέσεις του κ. Ζαΐμη που αφορούσαν συγκεκριμένα ζητήματα ήταν σχεδόν καθημερινή. Αυτά προωθούνταν στο επίσημο website του κ. Αντιπεριφερειάρχη και στην επίσημη ιστοσελίδα της Π.Δ.Ε.. Στη συνέχεια γινόταν ενημέρωση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης (Facebook, ομάδες Viber, Twitter), προκειμένου να ενημερωθούν όλο και περισσότεροι πολίτες. Φυσικά, η προετοιμασία, δακτυλογράφηση και μορφοποίηση εγγράφων δεν αφορούσε μόνο τα δελτία Τύπου αλλά και την αλληλογραφία του Κ. Ζαΐμη με διάφορους φορείς (στην επόμενη ενότητα υπάρχει χαρακτηριστικό παράδειγμα).

Μεγάλη πρόκληση ήταν και η συμμετοχή στην οργάνωση ενημερωτικών εκδηλώσεων (όπως αυτή που αναφέρεται στην επόμενη ενότητα), καθώς έπρεπε να βρεθεί ο κατάλληλος χώρος και οι αντίστοιχοι ομιλητές στην κατάλληλη ώρα και ημερομηνία. Παράλληλα, έπρεπε να ενημερωθούν για το θέμα της εκδήλωσης, τους καλεσμένους ομιλητές και να επιβεβαιώσουν τη συμμετοχή τους (είτε τηλεφωνικά,

είτε μέσο email ή επίσημης πρόσκλησης) οι αντίστοιχοι θεσμικοί φορείς, εκπρόσωποι των κοινωνικών φορέων και δημόσιοι λειτουργοί γενικά. Κατά την προσέλευση των καλεσμένων έπρεπε ως συνεργάτες του κ. Ζαΐμη να φροντίσουμε να κάνουμε τις κατάλληλες δημόσιες σχέσεις. Μετά το πέρας της εκδήλωσης, ήταν σύνηθες να υπάρχει και κάποιο γεύμα προς τιμήν των καλεσμένων – συνομιλητών. Όλα τα παραπάνω απαιτούσαν έναν πολύ προσεκτικό συντονισμό και σχεδιασμό, που προϋπέθετε την αρμονική συνεργασία όλων των συναδέλφων του Γραφείου. Η συμβολή στην υλικοτεχνική δομή των συνεδριάσεων του Περιφερειακού Συμβουλίου ήταν εξίσου σημαντική. Επιπλέον, η συλλογή δεδομένων από πηγές όπως δημοσκοπήσεις ή η παρακολούθηση γεγονότων της επικαιρότητας ήταν μέσα στα πλαίσια της εργασίας μας , προκειμένου να ενημερώνεται ο κ. Αντιπεριφερειάρχης.

2.2) Ιδιαίτερες εμπειρίες εργασίας

Η πρώτη ιδιαίτερη εμπειρία ως ασκούμενη πρακτικής άσκησης, ήταν στις 21 Ιουλίου 2023, όταν η Π.Δ.Ε. υποδέχτηκε στην πόλη της Πάτρας την 20μελή Κινεζική αντιπροσωπεία στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Προγράμματος International Urban and Regional Cooperation Study Visit to Europe (IURC) που προωθεί τη συνεργασία σε τομείς κοινού ενδιαφέροντος μεταξύ ευρωπαϊκών και κινεζικών περιφερειών. Τέτοιοι τομείς είναι η καλύτερη οργάνωση των πόλεων, το ηλεκτρονικό εμπόριο, η εκπαίδευση, ο πολιτισμός, οι υδατοκαλλιέργειες και η επιχειρηματικότητα. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναφερθεί ότι κατά το προηγούμενο διάστημα ο κ. Ζαΐμης μαζί με μια ομάδα επιχειρηματιών και επιστημόνων είχε ταξιδέψει στην Κίνα και στην Επαρχία Fujian στην Fuzhou ως εκπρόσωπος της Π.Δ.Ε. , στο πλαίσιο μιας πιθανής συμφωνίας συνεργασίας. Το πρόσημο αυτού του ταξιδιού ήταν θετικό για την Π.Δ.Ε., καθώς οι Κινέζοι ομόλογοι απάντησαν καταφατικά στην πρόσκληση του κ. Αντιπεριφερειάρχη για μια μελλοντική επίσκεψη στην πόλη μας. Θα ήθελα να σημειώσω ότι ο κ. Ζαΐμης είναι ένας άνθρωπος με ανεπτυγμένη διαπολιτισμική επικοινωνιακή ικανότητα, που του επιτρέπει να επικοινωνεί και να συνεργάζεται κατάλληλα και αποδοτικά με άτομα από διαφορετικές πολιτισμικές κουλτούρες (Karras, 2020, p.p.,100-101). Πριν από το ταξίδι του στην Κίνα, φρόντισε να ενημερωθεί και να αποκτήσει όσο το δυνατόν περισσότερες πολιτισμικές γνώσεις

(θρησκεία, πολίτευμα, λαϊκές παραδόσεις, φιλοσοφία αξιών, τέχνες, μυθολογία, αρχιτεκτονική, κ. ά) σχετικά με την ομάδα με την οποία θα ερχόταν σε επαφή σε επίσημο επίπεδο Περιφερειών. Απέκτησε δηλαδή μια διαπολιτισμική επίγνωση του συγκεκριμένου πολιτισμού και προσπάθησε κατά αυτό τον τρόπο να καλλιεργήσει μια αίσθηση «ενσυναίσθησης» απέναντι στη διαφορετική κουλτούρα (Karras, 2020, p.p.,125-129).

Οι Κινέζοι ομόλογοι του κ. Ζαΐμη ενθουσιάστηκαν, όπως ο ίδιος μας μετέφερε, από τις γνώσεις του γύρω από τη χώρα και τον πολιτισμό τους. Ωστόσο και οι ίδιοι, είχαν φροντίσει να αποκτήσουν διαπολιτισμική επίγνωση της χώρας μας (σε θέματα φιλοσοφίας, εκπαίδευσης, πολιτεύματος και τουρισμού) , με αποτέλεσμα να υπάρξει γόνιμος διάλογος και ανταλλαγή απόψεων σε επίσημο αλλά και ανεπίσημο πλαίσιο. Επιπλέον, ήταν ενημερωμένοι για θέματα διεθνών και Ελληνο – Τουρκικών σχέσεων. Σύμφωνα με τον Hall, αυτή ήταν μια επικοινωνία *υψηλού πλαισίου*, καθώς ακροατές και ομιλητές ήταν ήδη «εντεταγμένοι στο πλαίσιο» κατά τη διάρκεια της αλληλεπίδρασής τους και επομένως δεν χρειάζονταν πολλές συνοδευτικές πληροφορίες (Liu et al., 2018, σ.σ.,187).

Οι προετοιμασίες για την άφιξη των Κινέζων ομολόγων είχαν ξεκινήσει αρκετές μέρες νωρίτερα, διότι έπρεπε να οργανωθεί ένα εποικοδομητικό πρόγραμμα που θα άφηνε παράλληλα άριστες εντυπώσεις στους φιλοξενούμενους κατά τη διάρκεια της διήμερης επίσκεψής τους. Εξάλλου, όπως ανέφερε ο κ. Ζαΐμης μετά την ολιγοήμερη επίσκεψή του στην Επαρχία Fujian, κύριο μόντο των Κινέζων ομολόγων του ήταν ότι «ο φιλοξενούμενος πρέπει πάνω απ' όλα να μείνει ευχαριστημένος και ποτέ μόνος του, παρά μόνο όταν κοιμάται». Πριν από την άφιξή τους όμως, πραγματοποιήθηκε και μια τηλεδιάσκεψη όλων όσων ήταν παρόντες στην προηγούμενη συνάντηση στην Επαρχία Fujian, όπου συζητήθηκαν διάφορες προοπτικές συνεργασίας μεταξύ των δύο Περιφερειών. Ιδιαίτερη εντύπωση έκανε σε όλους όσους εργαζόμασταν στο Γραφείο ότι στην ατζέντα προς συζήτηση που στάλθηκε πρωτίτερα στον κ. Αντιπεριφερειάρχη, αναφερόταν οδηγίες ως προς τον ενδυματολογικό κανόνα που απαιτούνταν από όλους τους συμμετέχοντες. Συγκεκριμένα, ήταν απαραίτητη η επίσημη ενδυμασία (business formal dress code), γεγονός που καταδεικνύει ότι οι άνθρωποι αυτοί προτίμησαν έναν συγκεκριμένο και κοινά αποδεκτό παγκοσμίως τύπο ρούχων (ακόμα και στην τηλεδιάσκεψη) που δεν εστιάζει σε πολιτισμικές διαφορές (ό. π., σ.σ., 300).

Όταν αφίχθη στην πόλη μας η Κινεζική αντιπροσωπεία, έλαβε χώρα η πρώτη επίσημη συνάντηση του Περιφερειάρχη κ. Φαρμάκη με τον αντίστοιχο Κυβερνήτη ομόλογό του στο Γραφείο του στο κτίριο της Περιφέρειας. Στη συνέχεια, συναντήθηκαν στην αίθουσα του Περιφερειακού Συμβουλίου όλη η αποστολή, οι Αντιπεριφερειάρχες και στελέχη της Περιφέρειας που ασχολούνται με διεθνή και ευρωπαϊκά θέματα. Επίσης συμμετείχαν μέλη από τον επιχειρηματικό κόσμο και το χώρο της εκπαίδευσης που ενδιαφέρονταν για μια πιθανή συνεργασία. Όλοι οι επίσημοι κάθισαν στη στρογγυλή τράπεζα του Περιφερειακού Συμβουλίου και οι θέσεις τους ήταν προκαθορισμένες (ανάλογα με την ιεραρχία) από καρτελάκια που ανέγραφαν το όνομα και την ιδιότητα του κάθε συμμετέχοντα στα Αγγλικά. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να προστεθεί ότι η Κινεζική αντιπροσωπεία είχε τους δικούς της διερμηνείς, καθώς δεν ομιλούσαν όλοι Αγγλικά. Η μετάφραση και διερμηνεία βέβαια ενδεχομένως κάποιες φορές να μην μπορεί να αποτυπώσει επακριβώς ιδιωματικές εκφράσεις και έννοιες, λόγω έλλειψης ισοδυναμίας στο λεξιλόγιο (ό.π., σ.σ. 269). Ωστόσο, στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν υπήρξαν δείγματα παρανοήσεων ή ανακρίβειών. Επίσης οι φιλοξενούμενοι χαμογελούσαν εγκάρδια και αντάλλασσαν θερμές χειραψίες με τους παρευρισκόμενους, όμως ήταν συγκρατημένοι ως προς τις αγκαλιές και τα φιλιά.

Στόχος της συνάντησης ήταν να βρεθεί κοινό έδαφος συνεργασίας και να προβληθεί ξεχωριστά η κάθε Περιφέρεια. Προτεραιότητα δόθηκε στους φιλοξενούμενους και στη μετέπειτα έλαβαν χώρα B2B – meetings για αρκετή ώρα. Στη συνέχεια ακολούθησε η ανταλλαγή δώρων τα οποία είχαν συμβολικό χαρακτήρα για τον κάθε πολιτισμό (κινεζικό και ελληνικό) και ήταν μια μορφή μη λεκτικής επικοινωνίας που χρησιμοποιήθηκε στα πλαίσια της πολιτισμικής ανταλλαγής (ό.π., σ.σ., 75 – 76). Η Περιφέρεια παρέλαβε ως δώρο ένα υφασμάτινο επιτοίχιο διακοσμητικό που απεικόνιζε ένα γιγαντιαίο πάντα, το οποίο απαντάται στην νοτιοδυτική και κεντροδυτική Ασία και αποτελεί είδος προς εξαφάνιση. Επιπλέον, προσφέρθηκαν σελιδοδείκτες με την παραδοσιακή φορεσιά της Κίνας και ξύλινα κουτιά με τσάι που είχαν διάφορες επιγραφές στα κινεζικά (το τσάι είναι πολύτιμο δώρο για εκλεκτούς, προσφέρεται σε καλούς φίλους, δηλώνει σεβασμό, κ. ά). Από την πλευρά της η Περιφέρεια προσέφερε διακοσμητικά γραφείου με στεφάνι ελιάς, η οποία είναι ταυτισμένη με το Ολυμπιακό ιδεώδες, την ειρήνη, την ευφορία και την ευημερία. Επιπλέον, δόθηκαν σε όλη την αποστολή τοπικά προϊόντα όπως λουκούμια

και τεντούρα, γεγονός που ενθουσίασε τους φιλοξενούμενους. Αμέσως μετά όλοι μαζί μετέβησαν στο επιστημονικό πάρκο Πατρών, από το οποίο η Κινεζική αντιπροσωπεία εντυπωσιάστηκε και ζήτησε να υπογραφεί μνημόνιο συνεργασίας. Η συμμετοχή σε όλη αυτή τη διαδικασία ως μέλος της ομάδας του Γραφείου του κ. Ζαΐμη ήταν ιδιαίτερα συναρπαστική και πρωτόγνωρη.

Στις 31 Ιουλίου 2023 και ώρα 6:30 μ.μ. στην αίθουσα Πολυκέντρου Αιγίου, έλαβε χώρα η ημερίδα για την ισότητα και τη δημιουργία μιας κοινωνίας υγιούς και δίκαιης για τις γυναίκες. Κύριο θέμα ήταν η κακοποίηση και η παρενόχληση των γυναικών, φαινόμενα για τα οποία ο η Π.Δ.Ε. και ο κ. Αντιπεριφερειάρχης είχαν αποφασίσει να έχουν μηδενική ανοχή. Στη συγκεκριμένη ημερίδα, παρουσιάστηκε ένα πλέγμα δράσεων το οποίο στόχευε στην εξάλειψη τέτοιων φαινομένων. Μεγάλο ενδιαφέρον για εμένα είχε το γεγονός ότι νωρίτερα, στο πλαίσιο της συζήτησης για το θέμα της ημερίδας με τον κ. Ζαΐμη, τους προσκεκλημένους, το χώρο, την ώρα της εκδήλωσης και ότι άλλο απαιτείται για μια τέτοια οργάνωση, πήρα το θάρρος και εξέφρασα μια ιδέα. Προς μεγάλη μου έκπληξη η ιδέα αυτή έγινε δεκτή με μεγάλο ενθουσιασμό εκ μέρους του. Έχοντας κατά νου τη εργασία του εξαμήνου μου για το μάθημα της Κοινωνιογλωσσολογίας που αφορούσε τα έμφυλα στερεότυπα, πρότεινα να αναφέρει στην ομιλία του ότι ακόμα και στον κόσμο των Μ.Μ.Ε. χρησιμοποιείται και αναπαράγεται στερεοτυπικός και σεξιστικός λόγος απέναντι στις γυναίκες. Ότι σε πολλές περιπτώσεις, όπως πολλοί αναλυτές ισχυρίζονται, η γλώσσα δεν είναι «κοινωνικά αθώα» και εδραιώνει ανισότητες εις βάρος των γυναικών. Πολλά και πλουσιότατα παραπληρωματικά νοήματα μεταδίδονται με τις πιο απλές φράσεις ή ακόμα και με την επιλογή μιας και μόνο λέξης. Ιδεολογικά μηνύματα, κοινωνικά πιστεύω και στερεότυπα κάθε λογής, συμπεριλαμβάνονται στις λέξεις. Με άλλα λόγια, η γλώσσα και οι λέξεις αποτελούν ένα μέρος της κοινωνικής διαδικασίας (μια πράξη που λαμβάνει χώρα μέσα στην κοινωνία) που έχει επιρροή στα κοινωνικά φαινόμενα (Φραγκουδάκη, 1997, σ.σ. 23-24).

Χαρακτηριστικά και συνήθη παραδείγματα είναι ο τρόπος που παρουσιάζονται οι περιπτώσεις βιασμού και κακοποίησης γυναικών, όπου αφήνονται υπονοούμενα για ευθύνες του ίδιου του θύματος ή τονίζονται ελαφρυντικά υπέρ του θύτη (Γεωργακοπούλου & Γούτσος, 1999, σ.σ. 202). Όλα τα παραπάνω μπορούσαν να παρέχουν στο ακροατήριο μια διαφορετική οπτική γύρω από το θέμα που ίσως δεν

γνώριζε. Ο κ. Ζαΐμης αφού άκουσε με προσοχή και θαυμασμό τα λεγόμενά μου, τα συμπεριέλαβε στην εισαγωγή της ομιλίας του, γεγονός που με έκανε να νιώσω μεγάλη συγκίνηση και περηφάνια, όντας παρευρισκόμενη στο ακροατήριο. Σύμφωνα με τον Hymes και την ανάλυση των περιστάσεων επικοινωνίας, το *φυσικό περιβάλλον* επικοινωνίας (setting) ήταν η αίθουσα του Πολυκέντρου Αγίου, καθώς μια τέτοια ανοικτή προς το κοινό ομιλία δεν θα μπορούσε να διεξαχθεί σε ένα διαφορετικό περιβάλλον. Η *σκηνή* (scene) αφορούσε τη βία κατά των γυναικών και οι *μέτοχοι* (participants) δεν είχαν εναλλαγή στην επικοινωνία, παρά μόνο στο τέλος της ομιλίας υπό τη μορφή ερωτήσεων στον πομπό από τους δέκτες του μηνύματος. Ο *σκοπός* (end) του συγκεκριμένου επικοινωνιακού γεγονότος ήταν η ενημέρωση των συμμετεχόντων σχετικά με τις δράσεις που έχει αναλάβει η Π.Δ.Ε., προκειμένου να εκλείψουν τέτοια φαινόμενα. Το *κλειδί* (key) της γλωσσικής εκφοράς ήταν σοβαρό και επίσημο¹ και το *κανάλι* (instrumentality) ο προφορικός και γραπτός λόγος. Το *είδος λόγου* (genre) ήταν η διάλεξη και οι *νόρμες διεπίδρασης και ερμηνείας* (norms of interaction and interpretation), ήταν όλες οι κανονικότητες που διέπουν μια διάλεξη στην Ελλάδα (Αρχάκης & Κονδύλη, 2011, σ.σ., 88 – 91).

Μια πολύ ενδιαφέρουσα πρωτοβουλία της Π.Δ.Ε. και του κ. Αντιπεριφερειάρχη κατά τη διάρκεια του Αυγούστου, ήταν η έκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων και η ενημέρωση για την ασθένεια του Μεταχρωματικού Έλκους του Πλατάνου. Πρόκειται για μια ασθένεια που αποτελεί μια τεράστια απειλή για ένα από τα μακροβιότερα δένδρα της ελληνικής χλωρίδας, τον πλάτανο, που αποτελεί χαρακτηριστικό είδος της παραποτάμιας βλάστησης. Μάλιστα, αρκετά από τα υπεραιώνια πλατάνια στο νομό Αχαΐας που έχουν ανακηρυχθεί ως Διατηρητέα Μνημεία της Φύσης κινδυνεύουν με καταστροφή από τον μύκητα *c platani*, ο οποίος μεταδίδεται κυρίως από τις ανθρώπινες δραστηριότητες. Στόχος αυτής της καμπάνιας ήταν η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση του κοινού για τη συγκεκριμένη ασθένεια, καθώς και οι τρόποι αντιμετώπισής της. Ο κ. Αντιπεριφερειάρχης μου ανέθεσε την ανεύρεση όλων των δευτεροβάθμιων σχολείων του νομού Αχαΐας (118 στο σύνολο), προκειμένου να αποσταλούν τα σχετικά φυλλάδια στους Εκπαιδευτικούς που ειδικεύονται στα προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Παράλληλα, μου ανέθεσε και τη σύνταξη μιας μικρής και σύντομης συνοδευτικής επιστολής εκ μέρους

¹ Σύμφωνα με τον Λαμπόβ «Δεν υπάρχει ομιλητής με ένα και μοναδικό ύφος» και κανένας δεν χρησιμοποιεί μία και μόνη «διάλεκτο». Η εκάστοτε κοινωνική και πολιτιστική περίσταση παράγει και διαφορετικές ομιλίες (Boutet, 1999, σ.σ., 35 – 36).

του. Πράγματι, η επιστολή που συνέταξα δεν υπερέβαινε τις πέντε γραμμές και ξεκινούσε με την κατάλληλη προσφώνηση και για άνδρες και για γυναίκες. Συγκεκριμένα, η επιστολή είχε ως εξής:

«Θέμα: Αποστολή ενημερωτικών φυλλαδίων για την ασθένεια του Μεταχρωματικού Έλκους του Πλατάνου

Αξιότιμες/ Αξιότιμοι κυρίες/ κύριοι,

Σας αποστέλλουμε ενημερωτικά φυλλάδια που αφορούν την ασθένεια του Μεταχρωματικού Έλκους του Πλατάνου, που αποτελεί μία από τις πλέον καταστρεπτικές ασθένειες δασικών δένδρων παγκοσμίως, προκειμένου να διανεμηθούν στους Εκπαιδευτικούς που ειδικεύονται στα προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

Με εκτίμηση,

Ο Αντιπεριφερειάρχης Επιχειρηματικότητας,

Έρευνας και Καινοτομίας

Φωκίων Ζαΐμης».

Στη συνέχεια, η εν λόγω επιστολή, αφού πήρε την έγκριση του κ. Αντιπεριφερειάρχη, προωθήθηκε για εκτύπωση και συνόδεψε τα φυλλάδια που θα αποστέλλονταν σε όλα τα σχολεία του νομού από 1^η Σεπτέμβρη (καθώς τα σχολεία ήταν κλειστά κατά τη διάρκεια του Αυγούστου). Η αποστολή θα υλοποιούνταν τμηματικά και βάση ταχυδρομικού κώδικα της κάθε αποστολής. Η συγκεκριμένη πρωτοβουλία προωθήθηκε προς επικοινωνία 1,5 μήνα πριν από τις αυτοδιοικητικές εκλογές, γεγονός που ανέδειξε την ευαισθησία του κ. Αντιπεριφερειάρχη για περιβαλλοντικά ζητήματα.

Προς τα τέλη Αυγούστου και καθώς οδεύαμε προς την τελική ευθεία των αυτοδιοικητικών εκλογών, στόχος και στοίχημα του κ. Αντιπεριφερειάρχη ήταν η επικοινωνία της εκ νέου υποψηφιότητάς του σε προσωπικό επίπεδο, σε όσο το δυνατόν περισσότερους ψηφοφόρους. Προκειμένου να επιτευχθεί αυτός ο στόχος, η κ. Σπηλιώτη μοίρασε αρχικά σε όλα τα άτομα του Γραφείου κάποιες λίστες με ονοματεπώνυμα και τηλέφωνα ψηφοφόρων του νομού Αχαΐας. Οι λίστες αυτές

προέρχονταν από διάφορα πολιτικά Γραφεία βουλευτών που ήσαν υποψήφιοι στις τελευταίες βουλευτικές εκλογές. Πέραν των εργασιών του Γραφείου, έπρεπε καθημερινά να γίνονται όσο πιο πολλές προσωπικές τηλεφωνικές επαφές ήταν δυνατό κατά τη διάρκεια του ωραρίου μας, καθώς οι λίστες συμπεριελάμβαναν χιλιάδες ονόματα και τηλέφωνα. Οι οδηγίες που μας δόθηκαν είχαν ως εξής: Οι κλήσεις δεν έπρεπε να γίνονται σε ώρες κοινής ησυχίας και σε καμία περίπτωση δεν γινόμασταν αγενείς, ακόμα κι αν αντιμετωπίζαμε επιθετικό ή προσβλητικό λόγο. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να προσθέσω ότι δίπλα σε κάθε ονοματεπώνυμο και τηλέφωνο της λίστας, υπήρχε μία στήλη που μπορούσαν να σημειωθούν διάφορες παρατηρήσεις ή αντιδράσεις. Σκοπός ήταν στο τέλος της κάθε μέρας να υπάρχει κάποια ανατροφοδότηση σχετικά με τις αντιδράσεις των ψηφοφόρων στο άκουσμα της εκ νέου υποψηφιότητας του κ. Αντιπεριφερειάρχη. Το κείμενο που μας δόθηκε να επικοινωνήσουμε ήταν συγκεκριμένο και αφορούσε ανεξαιρέτως όλες τις τηλεφωνικές κλήσεις. Επίσης έπρεπε να το διαβάζουμε αρκετά γρήγορα, ώστε να υπάρχει όσο το δυνατόν μικρότερο περιθώριο για απάντηση (από ένα σημείο και μετά βέβαια η ανάγνωση του κειμένου ήταν περιττή, διότι είχε αποτυπωθεί στη μνήμη μας).

Το κείμενο (δηλαδή το λεκτικό μήνυμα προς επικοινωνία του κ. Αντιπεριφερειάρχη) προς τους πολλούς (αλλά ξεχωριστά στον καθένα) αποδέκτες ήταν το κάτωθι ανάλογα με την ώρα και την ημέρα της κλήσης: «Καλημέρα/ καλησπέρα/ καλή εβδομάδα... Σας καλούμε από το Γραφείο του Αντιπεριφερειάρχη κ. Φωκίωνα Ζαΐμη. Θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι ο κ. Ζαΐμης θα είναι υποψήφιος στις περιφερειακές εκλογές του Οκτωβρίου με το συνδυασμό του κ. Φαρμάκη και ο κ. Ζαΐμης θα ήθελε τη στήριξή σας. Σας ευχαριστούμε πολύ!». Επιπλέον, στο κλείσιμο της επικοινωνίας, μπορούσαμε ανάλογα με την αντίδραση του ακροατή να ανταποδώσουμε ευχές (σε περιπτώσεις θετικού ή ενθουσιώδους και επαινετικού λόγου) ή να κλείσουμε με όσο δυνατόν περισσότερη ευγένεια (σε περιπτώσεις επιθετικού ή προσβλητικού λόγου). Ούτως ή άλλως η επικοινωνία είναι μια διαδραστική διαδικασία, που απαιτεί την ενεργή συμμετοχή δύο ατόμων τουλάχιστον. Η αλήθεια είναι ότι στη δική μου περίπτωση αντιμετώπισα μόνο ένα περιστατικό «ειρωνικού» θα μπορούσα να επικαλεστώ λόγο, το οποίο αντιμετώπισα με ψυχραιμία και ευγένεια. Εν κατακλείδι, η πηγή του μηνύματος ήταν ο κ. Αντιπεριφερειάρχης, ο οποίος είχε τη συνειδητή ανάγκη να επικοινωνήσει στους

ψηφοφόρους την εκ νέου υποψηφιότητά του και να τους επηρεάσει. Το μήνυμα, ήταν το κείμενο που ήθελε να επικοινωνήσει σε μεμονωμένους ψηφοφόρους εντός του προεκλογικού πλαισίου και ο διάυλος ήταν οι λέξεις μέσω τηλεφώνου. Φυσικά, οι δέκτες δεν ήταν άλλοι από τους παραλήπτες για τους οποίους προοριζόταν το μήνυμα και αυτοί ήταν οι ψηφοφόροι, οι οποίοι χρησιμοποιούσαν κοινό λεκτικό κώδικα με την πηγή και αποκωδικοποιούσαν το μήνυμα. Όλα αυτά έλαβαν χώρα σε ένα συγκεκριμένο πλαίσιο, μια συγκεκριμένη συνθήκη, η οποία ήταν η προεκλογική περίοδος (Liu et al., 2018, σ.σ., 71 - 76).

Λίγο πριν το πέρας της πρακτικής μου άσκησης και ενώ είχε ξεκινήσει ανεπίσημα η προεκλογική περίοδος για τις αυτοδιοικητικές εκλογές, είχα την ευκαιρία να οργανώσω και να συνοδέψω τον κ. Ζαΐμη σε μια προεκλογική περιοδεία εντός του Δήμου Πατρέων. Συγκεκριμένα σε καφεενία των περιοχών του Ψαθοπύργου, του Δρεπάνου και των Αραχωβιτίκων. Θα ήθελα να σημειώσω ότι αυτή η περιοδεία έγινε ύστερα από δική μου προτροπή και πρωτοβουλία, καθώς διέθετα αρκετές προσωπικές γνωριμίες στις συγκεκριμένες περιοχές που θα μπορούσαν να βοηθήσουν την προεκλογική εκστρατεία και να αποφέρουν ψήφους. Σκοπός ήταν η ενημέρωση των πολιτών από τον ίδιο για το έργο του κατά την προηγούμενη τετραετία και οι διαπροσωπικές επαφές. Λόγω περιορισμένου χρόνου του κ. Αντιπεριφερειάρχη, έπρεπε να συνδυαστούν σε ένα απόγευμα όλες οι περιοχές και να υπάρχει ακρίβεια στο πρόγραμμα, όπως και συνέβη. Η εμπειρία αυτή ήταν ξεχωριστή για εμένα αλλά και άκρως βοηθητική προεκλογικά για τον κ. Αντιπεριφερειάρχη, διότι ήρθε σε επαφή με ανθρώπους που δεν γνώριζαν προσωπικά τον ίδιο ή το έργο του. Δόθηκαν φυλλάδια, έγιναν ερωτήσεις προς τον ίδιο και κρατήθηκαν τηλέφωνα και ονόματα των παρευρισκόμενων για να προστεθούν στις προεκλογικές λίστες του Γραφείου. Δεν θα μπορούσα να μην αναφέρω τις θερμές ευχαριστίες του κ. Ζαΐμη για την πρωτοβουλία μου και την άψογη διοργάνωση.

3) Οριζόντιες δεξιότητες και σκέψεις για το μέλλον

3.1) Οριζόντιες δεξιότητες

*«Να έχουμε τη σπάνια ικανότητα να
θυμώνουμε με το σωστό πρόσωπο,
στο σωστό βαθμό, τη σωστή στιγμή,
για τη σωστή αιτία και με το σωστό τρόπο».*

Αριστοτέλης

Ένα άτομο το οποίο αναζητά εργασία πρέπει να διαθέτει τις κατάλληλες δεξιότητες, οι οποίες διαχωρίζονται σε hard skills (κάθετες ή σκληρές δεξιότητες) και soft skills (οριζόντιες ή μαλακές δεξιότητες). Οι πρώτες, αφορούν το σύνολο των τεχνικών δεξιοτήτων που συνδέονται με την κάθε συγκεκριμένη θέση και επάγγελμα ξεχωριστά. Οι δεύτερες, αφορούν το σύνολο των δεξιοτήτων που πρέπει αν διαθέτει κάθε άτομο ανεξαρτήτου επαγγέλματος, οι οποίες θεωρούνται από τους εργοδότες πολύ σημαντικές. Αποτελούν προσωπικά χαρακτηριστικά που μπορούν να μεταφερθούν σε οποιοδήποτε πλαίσιο, επαγγελματικό, προσωπικό ή κοινωνικό (Γιαμπουλάκη, 2020). Τα τελευταία χρόνια αν και σημειώνεται μια σημαντική αύξηση καταρτισμένου εργατικού δυναμικού και νέων πτυχιούχων, αρκετοί εργοδότες υποστηρίζουν ότι αρκετοί υποψήφιοι εργαζόμενοι δεν διαθέτουν «μη τεχνικές δεξιότητες». Τέτοιες είναι η δημιουργικότητα, η καινοτομία, οι κοινωνικές επικοινωνιακές και πολιτισμικές δεξιότητες², οι ηγετικές ικανότητες, η κριτική σκέψη, η ανάληψη πρωτοβουλιών, η ευελιξία και η προσαρμοστικότητα, η οργανωτικότητα, η επίλυση προβλημάτων και η ικανότητα ομαδικής συνεργασίας

² Η αξιοποίηση και ανάπτυξη διαπολιτισμικών κοινωνικών δεξιοτήτων, αποτελούν στοιχεία που συμβάλλουν στην προσαρμογή κι διευκόλυνση των εργαζομένων στο νέο παγκοσμιοποιημένο εργασιακό περιβάλλον. Οι κοινωνικές δεξιότητες σχετίζονται με την προσωπική ανάπτυξη και τις διαπροσωπικές σχέσεις στο κοινωνικό και επαγγελματικό περιβάλλον (Τσολακίδου, σ.σ., 147- 148, 2016).

(Βαϊόπουλος & Κατσιλίδου, 2020). Όλες οι παραπάνω δεξιότητες αφορούν τη συναισθηματική νοημοσύνη, η οποία είναι ένα πεδίο το οποίο όπως η ανάγνωση και τα μαθηματικά, μπορεί να το χειριστεί κανείς με μικρότερη ή μεγαλύτερη επιδεξιότητα. Απαιτεί προσωπικούς χειρισμούς και είναι μια *μετα-ικανότητα* που μπορεί να καλλιεργηθεί, να εξελιχθεί και να καθορίσει το προσωπικό μας πεπρωμένο πέραν των ακαδημαϊκών δεξιοτήτων (Goleman, 1998, σ.σ., 69).

Κατά τη διάρκεια αυτής της πρακτικής καλλιεργήθηκαν αρκετές από τις παραπάνω δεξιότητες, οι οποίες είναι σίγουρα χρήσιμες σε οποιοδήποτε μελλοντικό επαγγελματικό περιβάλλον. Η ομαδικότητα ήταν κατά την προσωπική μου άποψη η πιο σημαντική, διότι δημιουργεί μια συνοχή που καθιστά την εργασία πιο αποτελεσματική και ευχάριστη. Θα ήθελα να προσθέσω ότι ο ίδιος ο κ. Ζαΐμης ενθάρρυνε την ομαδικότητα, καθώς τη θεωρεί βασικό συστατικό της επιτυχίας. Επιπλέον, είναι μια δεξιότητα που παρέχει βοήθεια στα μέλη της ομάδας όταν αυτό είναι αναγκαίο και συμπληρώνει ελλειμματικές ικανότητες άλλων μελών. Η ευελιξία και η προσαρμοστικότητα ήταν και αυτές εξίσου σημαντικές, καθώς υπήρχε ιεράρχηση των εργασιακών προτεραιοτήτων οι οποίες αναπροσαρμόζονταν και τροποποιούνταν ανάλογα τη χρονική στιγμή. Για παράδειγμα, πριν από μια προεκλογική περιοδεία, εκδήλωση ή δράση έπρεπε να υπάρχει αναπροσαρμογή των εργασιών. Παράλληλα, ήταν απαραίτητη η οργανωτικότητα και η συνέπεια των χρονοδιαγραμμάτων, προκειμένου να εκπληρωθούν οι υποχρεώσεις και τα καθήκοντα που είχαν ανατεθεί. Η ανάληψη πρωτοβουλιών, η έκφραση προσωπικών ιδεών και η δημιουργικότητα δεν θα μπορούσαν να παραληφθούν, όταν διοργανώνει κανείς μια προεκλογική περιοδεία ή οι προσωπικές του γνώσεις συμπεριλαμβάνονται στην ομιλία μιας ημερίδας που εκφωνεί ο ηγέτης της ομάδας του. Επιπρόσθετα, αναπτύχθηκαν κοινωνικές, επικοινωνιακές και διαπολιτισμικές δεξιότητες, που λειτουργούν όχι μόνο ως εφόδια για την αγορά εργασίας αλλά συντελούν και στην προσωπική ολοκλήρωση και ανάπτυξη. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι η σωστή χρήση προφορικού και γραπτού λόγου ανάλογα την περίπτωση (δημόσιες σχέσεις, σύνταξη/επιμέλεια επιστολών ή δελτίων Τύπου, τηλεφωνικές επαφές) και την κατανόηση της διαφορετικότητας στις διαπραγματεύσεις ή την επικοινωνία.

3.2) Σκέψεις για το παρόν και το μέλλον

Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης είναι πάρα πολύ σπουδαίος, διότι παρέχει στους σπουδαστές την ευκαιρία να ενισχύσουν τις ακαδημαϊκές τους γνώσεις και να αναπτυχθούν επαγγελματικά. Τους δίνει τη δυνατότητα να βρεθούν σε πραγματικές συνθήκες εργασιακού περιβάλλοντος και βοηθά στη μετέπειτα ομαλή ένταξη στην αγορά εργασίας. Η εργασιακή εμπειρία που αποκτάται στον επιλεγμένο φορέα απασχόλησης είναι πολύ σημαντική για την επαγγελματική σταδιοδρομία που θα ακολουθήσει, καθώς αναλαμβάνονται αρμοδιότητες που σχετίζονται άμεσα με τις ακαδημαϊκές σπουδές. Υπάρχει δηλαδή άμεση εφαρμογή της επιστημονικής γνώσης που αποκτήθηκε καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος σπουδών. Παράλληλα, δίνει τη δυνατότητα στο σπουδαστή να αναπτύξει οριζόντιες επαγγελματικές δεξιότητες και προσόντα τα οποία είναι υψίστης σημασίας για τους εργοδότες στον εκάστοτε εργασιακό χώρο. Επιπρόσθετα, ο σπουδαστής αποκτά γνωριμίες και επαφές οι οποίες μπορούν να φανούν χρήσιμες στη μετέπειτα επαγγελματική πορεία και δικτυώνεται με φορείς και τα στελέχη τους.

Όλα όσα προαναφέρθηκαν συνιστούν σημαντικά και θετικά στοιχεία που αποκομίζει ο σπουδαστής από τη διαδικασία της πρακτικής άσκησης, γεγονός που καταδεικνύει και τη σπουδαιότητά της. Προσωπική εκτίμηση είναι ότι η πρακτική άσκηση πρέπει να είναι υποχρεωτική και να αποτελεί ένα αυτοτελές εκπαιδευτικό στοιχείο του εκάστοτε προγράμματος σπουδών, είτε σε προπτυχιακό είτε σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Όλοι οι σπουδαστές πρέπει να έχουν την ευκαιρία να αποκτήσουν μια τέτοια εργασιακή εμπειρία, ούτως ώστε να μπορέσουν να ενταχθούν στο μέλλον πιο «ομαλά» στην αγορά. Όσον αφορά την Π.Δ.Ε. και το *Τ.Ε.Γ.Μ.Δ.* του Ιονίου Πανεπιστημίου, η άποψή μου είναι πως θα μπορούσε να υπάρξει μια περαιτέρω μόνιμη συνεργασία. Αυτή, αφορά τις περιπτώσεις πρακτικής άσκησης των ενδιαφερόμενων φοιτητών, καθώς υπάρχει συνάφεια μεταξύ ακαδημαϊκών σπουδών και αρμοδιοτήτων του φορέα. Η Π.Δ.Ε. υλοποιεί Ευρωπαϊκά Προγράμματα και έργα, τα οποία απαιτούν μετάφραση οικονομικών, πολιτικών και νομικών κειμένων. Στην περίπτωση του μεταπτυχιακού *POLICO* τα Γραφεία των θεματικών Αντιπεριφερειάρχων αναλαμβάνουν αρμοδιότητες που έχουν άμεση σχέση με τις εν λόγω ακαδημαϊκές σπουδές, όπως διαπιστώθηκε και στην παρούσα έκθεση. Θα ήταν

λοιπόν πολύ βοηθητική και εποικοδομητική για το μέλλον των σπουδαστών, η σύναψη μιας συμφωνίας μεταξύ Π.Δ.Ε και *Τ.Ε.Γ.Μ.Δ.* για την παροχή ορισμένων θέσεων πρακτικής άσκησης σε φοιτητές του συγκεκριμένου τμήματος.

Επίλογος

Το ταξίδι της γνώσης στο μεταπτυχιακό *POLICO* ξεκίνησε για εμένα καθαρά για λόγους ενδιαφέροντος γνωστικού αντικειμένου και όχι μόνο για επαγγελματική αποκατάσταση, καθώς ήμουν ήδη εργαζόμενη. Ωστόσο, ήρθα σε επαφή με φορείς και εν δυνάμει εργοδότες όπως και το αντίθετο. Ανέλαβα ευθύνες, αντιμετώπισα προκλήσεις και απέκτησα εμπειρία σε θέματα που σχετίζονται με το επιστημονικό αντικείμενο του εν λόγω μεταπτυχιακού προγράμματος. Χωρίς αμφιβολία, οι γνώσεις που κατακτήθηκαν κατά τη διάρκεια του προγράμματος σπουδών, αποτέλεσαν χρήσιμα εφόδια για την κατανόηση του εργασιακού περιβάλλοντος. Η καθημερινή επαφή με το αντικείμενο των σπουδών σε πραγματικό εργασιακό περιβάλλον, συντέλεσαν στη περαιτέρω αφομοίωση των ακαδημαϊκών γνώσεων. Πρόκειται για μια ανεκτίμητη εμπειρία, που δεν αποτέλεσε μόνο το τελικό στάδιο επιμόρφωσης ενός μεταπτυχιακού αλλά συνέβαλε καθοριστικά στην διεύρυνση των επαγγελματικών μου οριζόντων. Η συνεργασία με άλλα άτομα τα οποία είχαν διαφορετική ηλικία και ακαδημαϊκό υπόβαθρο, ήταν ένα πολύ σημαντικό όφελος για μια ενδεχόμενη μετέπειτα επαγγελματική πορεία.

Δεν θα μπορούσε να μην αναφερθεί και η ιδιαίτερη υποστήριξη και καθοδήγηση όλων των εμπειρων συναδέλφων σε όλη αυτή τη διαδρομή, η οποία υπήρξε καθοριστική για την ανάληψη πρωτοβουλιών. Ως εργαζόμενο άτομο επί πολλά έτη σε μια οικογενειακή επιχείρηση, μπορώ να επισημάνω ότι η ευκαιρία της πρακτικής άσκησης που μου δόθηκε μέσω του *POLICO*, άνοιξε νέες επαγγελματικές προοπτικές που δεν είχα ποτέ φανταστεί. Άλλωστε ως υπέρμαχος της δια βίου μάθησης, η απόκτηση της γνώσης όχι ως αυτοσκοπός πάντα, αποτελεί πηγή δημιουργικότητας, έμπνευσης και προσωπικής ολοκλήρωσης.

Βιβλιογραφία

- Αρχάκης, Α., & Κονδύλη, Μ. (2011). *Εισαγωγή σε ζητήματα κοινωνιογλωσσολογίας*. Νήσος.
- Βαϊόπουλος, Α. & Κατσιλίδου, Ε. (2020). *Δίκτυο Υπηρεσιών πληροφόρησης & Συμβουλευτικής Εργαζόμενων και ανέργων: Οι οριζόντιες δεξιότητες ως εφόδιο για την αγορά εργασίας*. Αθήνα: ΙΝΕ ΓΣΕΕ, Διαθέσιμο στο : https://www.inegsee.gr/wp-content/uploads/2020/09/ORIZONTIES_DEXIOTITES.pdf (Ανάκτηση: Δεκάμβριος 2023).
- Boutet, J. (1999). *Εισαγωγή στην Κοινωνιογλωσσολογία*. Γρηγόρη.
- Γιαμπουλάκη, Μ. (2020). *Soft skills... Όλα όσα πρέπει να γνωρίζεις*. Ευρωπαϊκή Επιτροπή: EPAL, Διαθέσιμο στο: <https://epale.ec.europa.eu/el/blog/soft-skills-ola-osa-prepei-na-gnorizeis> (Ανάκτηση: Δεκέμβριος 2023).
- Γεωργακοπούλου, Α., Γούτσος, Δ. (1999). *Κείμενο και επικοινωνία*, Ελληνικά Γράμματα.
- Ένωση Περιφερειών Ελλάδας. (2023). Διαθέσιμο στο: <https://www.enpe.gr/el/> (Ανάκτηση: Δεκέμβριος 2023).
- Goleman, D. (1998). *Η συναισθηματική νοημοσύνη*. Ελληνικά Γράμματα.
- Karras, D. I. (2020). *The Culture and Communication Interface*. Διάυλος.
- Liu, S., & Volčič, Z., & Gallois, C. (2018). *Εισαγωγή στη Διαπολιτισμική Επικοινωνία*, μτφ. Ανδριανός Φριλίγγος. Gutenberg.
- Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, (2023). Διαθέσιμο στο: <https://www.pde.gov.gr/gr/> (Ανάκτηση: Δεκέμβριος 2023).
- Τσολακίδου, Σ. (2016). Η αξιολόγηση των κοινωνικών, επιχειρηματικών και πολιτιστικών δεξιοτήτων και το ανθρώπινο δυναμικό. *Επιστήμη και Κοινωνία: Επιθεώρηση Πολιτικής και Ηθικής Θεωρίας*, 33, 147-175. Διαθέσιμο στο: <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/sas/article/view/10267> (Ανάκτηση: Δεκέμβριος 2023).
- Φραγκουδάκη, Α. (1987). *Γλώσσα και Ιδεολογία: Κοινωνιολογική προσέγγιση της Ελληνικής γλώσσας*. Οδυσσέας.

